

4. Журавская Н.К., Алехина Л.Т., Отряшенкова Л.М. Исследование и контроль качества мяса и мясопродуктов. – М., Агропромиздат, 1985. – С.122-126.

5. Маменко А.М., Кандыба В.Н., Бугайов Н.И. Формирование, прогнозирование и методы оценки качества мясной продукции животных.- Х. РИП. “Оригинал”.- 1998. –255с.

6. Справочник по качеству продуктов животноводства /Мысик А.Т., Белова С.М., Фомичев Ю.П.- М.: Агропромиздат, 1985. –239с.

7. ТУ 49 УССР 105-75. Копчености, изготовленные ускоренным способом. К., 1976. –11с.

*Сокращается процесс производства изделий не влияя на качество и химический состав.*

*Food production process has been reduced, having effect on the quality and chemical composition.*

УДК 636.2.084.1.033

## **ВИРОЩУВАННЯ МОЛОДНЯКУ ПОРОДИ ШАРОЛЕ ДО 8-МІСЯЧНОГО ВІКУ НА ВІДКРИТИХ МАЙДАНЧИКАХ**

**В.Г.Василець, В.В.Мирось**

Харківський державний аграрний університет

**М.Є.Ізвєсков**

Харківська державна зооветеринарна академія

**Л.В.Гончаренко, О.С.Василець**

Інститут тваринництва УААН

*У статті викладено результати досліджень росту молодняку породи шароле при вирощуванні під тристінними навісами.*

### **молодняк породи шароле, продуктивність, тристінний навіс, кормово-вигульний майданчик**

Однією з особливостей технології м'ясного скотарства є те, що телят у перші 7-8 місяців життя вирощують в тих же умовах, що й дорослих корів. Необхідно, щоб умови утримання й годівлі м'ясних корів з підсисними телятами давали можливість одержувати міцний, здоровий, добре розвинений молодняк, який був би придатний для наступного інтенсивного вирощування при мінімальних витратах праці та інших засобів виробництва.

У зв'язку з тим, що нині широко застосовують для утримання м'ясних тварин будівлі легкого типу, питання про вплив низьких температур на молодняк у перші 8 місяців життя набуває актуальності.

Літературні дані свідчать про позитивну кореляцію між низькими температурами навколишнього середовища та здоров'ям і продуктивністю тварин за оптимальної вологості повітря, ефективної вентиляції, доброго освітлення, а також догляду і утримання [2]. Відомо, що у тварин, які вирощені у неопалюваному приміщенні, підвищується обмін речовин. Крім того, завдяки

кращому розвитку шкірного і волосяного покриву у них зменшується тепловіддача, покращується апетит та перетравність кормів [1]. Усе це сприяє підвищенню інтенсивності росту молодняку і кращій оплаті корму.

**Матеріал і методика досліджень.** Нами вивчався ріст молодняку шаролезької породи до 8-міс віку у господарстві ім.Петровського Дніпропетровської області. Телят вирощували за технологією м'ясного скотарства, тобто на підсисі, в зимовий період разом з коровами на вигульно-кормовому майданчику з відпочинком під навісами і захисними щитами з боків, влітку - на пасовищі. Місце лігва з осені покривали шаром соломи товщиною 20-25 см. Упродовж зими підстилку поновлювали щодня. Отелення корів відбувалися там же. Майданчик обладнували груповою автонапувалкою з електропідігрівом води. Взимку корови одержували 3-4 кг сіна, 20-22 кг силосу, 1 кг концентратів, 2-3 кг соломи. Телятам, крім молока матері, згодовували 1-1,5 кг високоякісного сіна, 6-7 кг силосу і 0,8-1,0 кг концентрованих кормів. За підсисний період витрачали 700-720 кг к.од. на одну телицю і 800-850 кг к.од. на одного бугайця.

При такій годівлі молодняк, народжений в січні-лютому, вирощували під навісами. Інтенсивність росту за підсисний період становила: бугайців 230 кг або 959 г на добу, телиць – відповідно 202 кг і 842 г (таблиця).

#### Динаміка живої маси і відносної швидкості росту молодняку до 8-міс віку (n=10)

| Віковий період, міс | Жива маса на кінець періоду, кг | Загальний приріст, кг | Середньодобовий приріст, г | Відносний приріст, % |
|---------------------|---------------------------------|-----------------------|----------------------------|----------------------|
| <b>Бугайці</b>      |                                 |                       |                            |                      |
| 0-1                 | 59,5                            | 25,5                  | 850                        | 54,5                 |
| 1-2                 | 87,9                            | 28,4                  | 947                        | 48,4                 |
| 2-3                 | 115,5                           | 27,6                  | 920                        | 27,1                 |
| 3-4                 | 148,3                           | 32,8                  | 1093                       | 24,9                 |
| 4-5                 | 179,2                           | 30,9                  | 1030                       | 18,9                 |
| 5-6                 | 209,1                           | 29,9                  | 993                        | 15,4                 |
| 6-7                 | 238,5                           | 29,0                  | 967                        | 13,0                 |
| 7-8                 | 264,1                           | 25,6                  | 853                        | 10,2                 |
| <b>Телиці</b>       |                                 |                       |                            |                      |
| 0-1                 | 51,1                            | 21,1                  | 703                        | 52,0                 |
| 1-2                 | 76,3                            | 28,2                  | 840                        | 39,6                 |
| 2-3                 | 104,9                           | 28,6                  | 953                        | 31,6                 |
| 3-4                 | 129,5                           | 24,6                  | 820                        | 21,0                 |
| 4-5                 | 155,9                           | 26,4                  | 880                        | 18,5                 |
| 5-6                 | 180,9                           | 25,0                  | 833                        | 14,8                 |
| 6-7                 | 209,3                           | 28,4                  | 947                        | 14,5                 |
| 7-8                 | 232,2                           | 23,0                  | 767                        | 10,4                 |

Так, середньодобові прирости від народження до 3-місячного віку, що припадав на стійловий зимовий період, були в межах 850-947 г. У наступні 2-4 місяці, які припали на травень–серпень, середньодобові прирости були найвищими: майже 850 кг у телиць, вище 1 кг – у бугайців. Останні періоди вирощування молодняку співпали з вигоранням травостою на пасовищах і

зниженням молочної продуктивності у корів, тому і продуктивність у цілому телят знижувалась.

Показники відносного приросту свідчать, що з віком інтенсивність росту бугайців, так і теличок знижується.

Нами також установлені деякі зміни клінічних показників у молодняку в залежності від пори року. Так, у зимовий період при температурі навколишнього середовища -6°C, частота пульсу у бугайців становила 65-68 ударів за хвилину, частота дихання – 22-24, у телиць – відповідно 70-74 та 25-28, що відповідно нижче у порівнянні з літнім періодом на 2,6-4,8% та 8,9-11,3%. Слід відзначити, що всі клінічні показники були в межах фізіологічної норми.

**Висновок.** З метою скорочення витрат праці та економії коштів на будівництво приміщень у м'ясному скотарстві лісостепової та степової зон доцільно в зимовий період вирощувати телят до 8-міс віку разом з коровами на вигульно-кормових майданчиках з відпочинком під тристінним навісом.

### **Бібліографічний список**

1.Медведєв А.Ю. М'ясна продуктивність та адаптаційні особливості бичків різних порід в східному регіоні України за умов енергоресурсозаощадження: Автореф.дис...к.с.-г.н.:06.02.04

2.Штейман С.И. Избранные труды.- М.:Колос,1969.- 285 с.

*В статъе изложены результаты выращивания молодняка породы шароле под трёхстенными навесами.*

*In clause the results of raise younger animals of breed Sharolais under three-wall shed are stated.*

УДК 636.22/28.082.034

## **СКЛАД МОЛОКА І ВІДТВОРЮВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ КОРІВ ГОЛШТИНСЬКОЇ ТА ЧЕРВОНОЇ СТЕПОВОЇ ПОРІД**

**М.Є.Воловик \***

Дніпропетровський державний аграрний університет

*Наведено результати вивчення ефективності експлуатації корів голштинської і червоної степової порід при середньому рівні годівлі в умовах степової зони України.*

### **молочна продуктивність, склад молока, відтворна здатність**

Досвід передових країн світу з розвиненим тваринництвом свідчить, що застосування чистопородного розведення місцевої худоби, яка ще не вичерпала свій генетичний потенціал, є не менш ефективним і надійним методом її удосконалення, ніж схрещування або заміна шляхом завезення імпортованого поголів'я, особливо за умов недостатнього рівня годівлі й утримання у

---

\*Науковий керівник – доктор с.-г. наук Панасюк І.М.